AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 196 — CLEVELAND, O., THURSDAY MORNING, AUGUST 20TH, 1931 — LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Življenje naših ljudi v vzhodni Ohio

Geneva, O. — Ker se nahajamo na farmah, je seveda času in razmeram primerno, da rešujemo farmerske probleme. Jaz, kot grenhorn na farmah, seveda ne znam odgovarjati na vsa vprašanja, ki se mi tozadevno stavijo. Imam pa izvrstnega svetovalca v osebi izkušenega farmerja, Mr. Jos. Gramca in kadar je sila največja, mi pride še Mr. Frank Beretič na pomoč. Tako smo v naši družbi rešili že mnogo problemov, ki tarejo naše farmerje. Včeraj pa sem zinil jaz eno in mislim, da jo bodo naši slovenski farmerji tudi upoštevali.

Zbrali smo se pri rojaku Joseph Zupančiču, ki ima svojo obsežno farmo nekako tri milje od Gramca. Pogovor se je sukal — seveda — okrog krav. Jaz sem ves čas previdno molčal, da se ne bi izdal s kako nepremišljeno besedo in tako pokazal, da se v vseh desetih letih, kar zahajam na madisonske farme, še nisem ničesar naučil. Kot rečeno, govorili smo o kravah. Vprašal sem farmerja Zupančiča, kakšno starost doživi taka-le krava. In Joe je odgovoril, da nekako toliko kot konj, dvajset do petindvajset let. Naš Beretič pa pristavi: "Lojze, veš, krava toliko časa živi, dokler ima zobe. Ko enkrat zobe izgubi, pa pogine!"

Hm, sem si mislil, zakaj pa imamo slovenske dentiste v Clevelandu. "Ali ne bi bilo mogoče," sem rekel, "da bi stare krave slovenski farmerji pripeljali v Cleveland. Ti naš spretni zobozdravniki bi ustavili kravam novo zobovje, pa bi živele še kakih 25 let in več in korist bi bila obojestranska: za farmerje, katerim bi ne bilo treba kupovati telic in za krave, ki bi se dlje časa veselile svojega idiličnega kravjega življenja."

Gramc me je postrani pogledal, Beretič je nagnil kozarec, Zupančič je pa šel in odrezal debelo zeljnato glavo na njivi. Menda je hotel s tem indirektno pokazati primer med mojo in zeljnato glavo . . .

No, torej pri Zupančiču v Thompsonu smo bili. Rojak Zupančič je eden onih redkih slovenskih farmerjev, ki se pečajo tudi z živinorejo. Kot mi je pravil, ima 160 akrov sveta, katerega obdeluje s svojimi sinovi. Sicer je pa Zupančič sam dober za pet hlapcev. Velik, stasit, močan kot medved, toda prijazen in mehak kot tepka. Gramc mi je pripovedoval o Zupančiču, da je tako močan, da nese kravo na hrbtu, ali pa če na polju orje s traktorjem in traktor uide iz brazde, ga Zupančič lastnoročno zopet postavi nazaj. Jaz verjamem, ker sem videl na lastne oči.

Zupančič ima na svoji farmi, kjer biva že 13 let, 17 krav, 13 telic in dva bika. Videl sem tudi štiri prave pincgavske konje v hlevu, prave hruste. Konje ima za obdelovanje na polju poleg traktorja. Mleko prodaja v Cleveland. Če dobite vi od mlekarja v mestu dobro mleko z obilno smetano, je mleko gotovo iz Zupančičevih farm. In hvala Ti, Joe, za vso prijaznost pod Tvojo gostoljubno streho!

V nedeljo, 23. avgsuta, bodo na farmah obhajali god sv. Jerneja. Jerry Strojin bo ob tej priliki vzel življenje najlepšemu koštrunu. V hosti se bo pekel koštrun, zraven pa sveža koruza. Prijatelji iz Clevelanda in okolice so prijazno vabljeni na gostijo. Prišla bo tudi prijazna domača hčerka Mary, ki zna tako lepo ubrano zaigrati na harmoniko.

Pot nas je nanesla tudi k rojaku John Pintarju na River Road. Kakšna izpremememba od lanskega leta! John je zgradil popolnoma nov hlev, v katerem je tudi ena stanovanjska sobica. Tudi po ostalem prostoru se vidi velika izpremememba. Mrs. Pintar nam je pa v hiši postregla, prijazno in domače, poleg hčerke Pavline. Naj omenimo še, da delajo ostale tri hčerke Mr. Pintarja: Mary, Frances in Tonie, v Turner restavrantu v Genevi. To je največji restavrant, kamor zlasti radi zahajajo turisti. In prav nič jih ni sram, če boste v restavrantu govorili slovensko. Če vas pot lačnega prinese v Genevo, ustavite se v Turner restavrantu, kjer boste izborno in prijazno postreženi.

Včeraj sva se z Gramcem ustavila v družbi Beretiča pri prijazni Ani Virantovi, ki ima svojo farmo dva streljaja od Gramca. Lansko leto je mož kupil lepo farmo in dočim Louis dela v Clevelandu, pa Ančka obdeluje s pomočjo svojega brata lepo farmo. Prav lepa hvala za vso prijaznost!

Popoldne smo jo zavili na route 45, nedaleč od Košička. Prišli smo v hišo Mrs. Louise Rozman. Takoj se vidi skrbna ženska roka. Vse čisto in v redu. Mrs. Rozman se je pravkar odpravljala v Cleveland, vendar si je vzela čas, da nam je postregla in tudi naročila se je na Ameriško Domovino, kot mnogo drugih. Povedala nam je, da je za njo preveč dela in bi farmo po zmerni ceni prodala. Glejte tozadevni oglas v današnjem listu.

Pri Frank Leskovcu na Clay St. smo dobili kar dve družini: Košičkova Jennie je skupaj z Leskovčevo materjo prala, dočim je Frank Leskovec postavljal nov porč. Mr. Leskovec je oče Košičkove Jennie. Govorili so nekaj, da v kratkem zakoljejo mladega prešička, toda dan še ni naznanjen, pa bomo že pravočasno zvedeli in naznanili. Košičkovi kot Leskovčevi so naročili list.

Pozneje smo jo obrnili proti Genevi, kjer nas je Jože Gramc najprej peljal v gostoljubno hišo Mr. in Mrs. Jos. Berkopec. Dobili smo ga baš pri barvanju prijazne hiše. V hiši je elektrika, radio, ledenica in ona pijača, ki v vročih dneh najbolj ohladi, ko se jo prinese od ledu. Ne vem, kako je Joe Berkopec zvedel, da imam jaz rad pelin, res pa je, da sem ga dobil požirek, da sem videl in čutil sedem nebes, vice in peklo. In prav lepa hvala za postrežbo in novo naročnino.

Na 56 W. Main St. v Geneva, O. ima že dolgo vrsto let krojaško trgovino naš rojak Mr. Jerman. Obiskali smo ga in dobili novo naročnino. Rojakom po Madisonu in Genevi zelo priporočamo krojača Jermana, bodisi za novo obleko, ali pa čiščenje, likanje in popravljanje stare obleke. Mr. Jerman vam bo po zmerni ceni postregel.

V Genevi stanuje od lanskega leta tudi poznani rojak Frank Pacek, na 425 Second St. Mož je bil pri delu, nam je pa Frankova mama postregla in tudi novo naročnino plačala. Za vse skupaj iskrena hvala.

Well, današnji report se je nekako zavlekel, pa ker je to predzadnji iz teh prijaznih krajev, naj bo. Čas prihaja, ko bo treba jemati slovo od teh naših prijateljskih farmerjev v Genevi in Madisonu. Kdor se enkrat seznani ž njimi, jih ne bo nikdar pozabil. — Madison.

Ameriški farmer čaka, kdaj se bo cena žitu dvignila

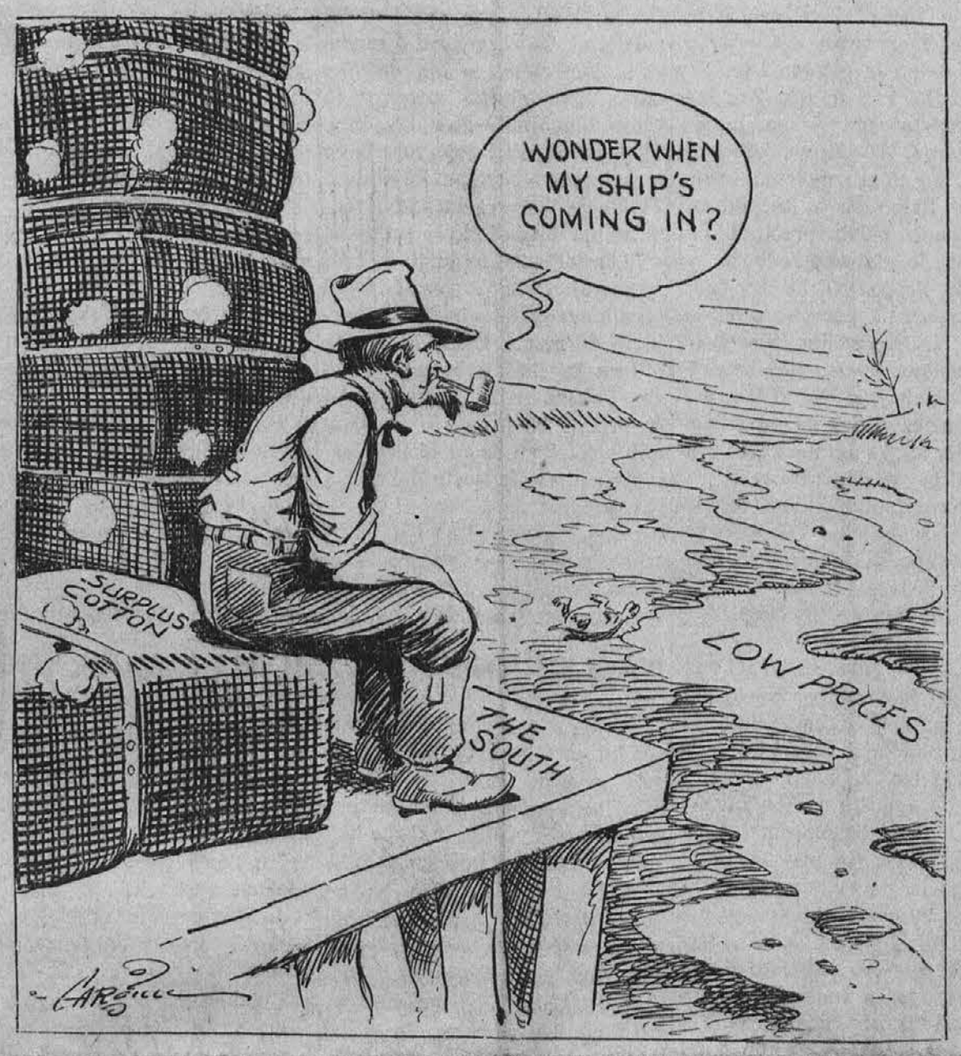

Stare Kitajske tradicije porušene

Peking, Kitajska, 19. avgusta. — Prvič v zgodovini Kitajske, je sodnija odločila, da se sme poročiti dekle z onim, katerega ljubi, ne pa z onim, katerega ji starši izberejo. Tako se je te dni pripetil slučaj, da bi moralo neko dekle poročiti ženina, katerega so ji starši izbrali, ko je bila še otrok, kot je bila to navada, odkar Kitajska obstoji. Ko je prišel ženin po nevesto, se je ta uprla in ženin je šel iskat svojih pravic na sodnijo. Toda sodnik se je opiral na postavo, ki jo je sprejela kitajska vlada prošlo leto, da se sme vsaka dekle poročiti po svoji volji in srcu. Tako so kitajska dekleta rešena tisočletne sužnosti, ko niso smele nikdar izbirati moža po svojem srcu, ampak so morale vedno poročiti onega, katerega so jim starši izbrali že v zibelki, pa če so bile s tem zadovoljne, ali ne.

Prijet ropar v West Parku

V torek večer se je končno policiji posrečilo, da je prijela po enoletnem zasledovanju roparja, ki je ponoči napadal zaljubljene parčke, ki so sedeli v avtomobilih v temnih ulicah West Parka in jih oropal. Prijeti pravi, da je njegovo ime Thomas Teer in da stanuje na 3330 Kirton Ave. Ropar se je vedno prikazal pred prestrašenimi parčki z velikim nožem v roki.

Na srebrno poroko v Joliet

John Brodnik in sin Stanley, 15704 Trafalger Ave. se podasta v soboto v Joliet, Ill., kjer bo njegov ožji prijatelj John in Emma Adamič obhajal srebrno poroko njiju zakonskega življenja. Kdor mu želi izročiti pozdrave, naj se zglasi do petka zvečer na tem naslovu.

Nov kredit dovoljen Nemčiji. Revizija vojnih odplačil se prične

Bazel, Švica, 19. avgusta. — Bankirji svetovnih držav so ponovno priskočili na pomoč Nemčiji, da se reši deželo — in žnjo ves ostali svet — ekonomične krize. Preiskovalni odbor svetovnih bankirjev je predvsem povdarjal, da je treba vzeti v pretres odplačila, ki jih mora Nemčija plačevati za vojno odškodnino posameznim državam, predno bo dobila Nemčija zopet trdno finančno podlago. Nemčiji se bo dovolilo šestmesečno podaljšanje posojil na kratek obrok, v vsoti $1,187,500,000.00. To posojilo je absolutno potrebno, da se potegne Nemčijo iz sedanjega kaosa. Na konferenci so bili bankirji iz desetih različnih držav, ki so soglasno mnenja, da če se reši Nemčijo iz njene sedanje finančne krize, da se bo nehala kriza in depresija po vsem svetu.

Uspešen šolski pouk v Rusiji

Moskva, 19. avgusta. — V Rusiji velja geslo, da do leta 1932 ne sme biti nobenega analfabeta v deželi. Prošlo leto se je vpisalo v šolo 17,612,000 otrok, medtem ko je bilo pod carskim režimom največje število 7,235,000.

Tango in valček

Los Angeles, 19. avgusta. — Predsednik plesnih učiteljev v Ameriki, Thomas Sheehy prerokuje, da bo prihodnje leto v modi ples, ki bo kombinacija tango plesa in valčka.

Ali bo konec pobojev?

Dva moška sta se pripeljala mimo prostora, kjer odkladajo smeti, na stop 9, Rocky River, vrgla na smetišče veliko košaro ostrih nabojev in pobegnila. Ker na smetišču vedno gori, bi začele patrone pokati, da jih niso delavci hitro odstranili.

Izvanredno slovo mlade samomorilke

Paterson, N. J., 19. avgusta. — 20-letna Nora Goldber, je napravila na fonografu novo gramofonsko ploščo, napisala pismo na svoje starše, v katerem jih opozarja, naj denejo ploščo na fonograf, nakar je spila strup in se zgrudila mrtva na tla. Ko so prišli starši s počitnic, so deli ploščo na fonograf in poslušali so sledeče: "Hello, draga mamica, oče in bratec! Povedati vam hočem, da vas ljubim iz vsega srca in da globoko obžalujem vse neprilike, ki sem vam jih prizadela, toda zanaprej boste živeii srečno. Bodite dobri drug z drugim, zvesti eden drugemu in srečni boste. Imejte v spominu vse dobre stvari, ki sem jih že storila v življenju, drugo pa pozabite. Goodby!" Dekle je storila samomor, ker je bila brez dela.

Silen boj za oprostitev gangsterja

Solly Hart, gangster in raketir, ki sedi v okrajni ječi pod varščino $100,000, si na vso moč prizadeva, da bi se oprostil ječe. Njegovi odvetniki in prijatelji pravijo, da bodo zbrali zadostno varščino za njegovo oprostitev, toda okrajni pravdnik Miller pravi, da kakor hitro bo položena ta varščina, bo Harta obdolžil umora, da se ga obdrži v ječi. Harta sumijo, da je bil soudeležen pri več umorih v Clevelandu, toda ga zaenkrat istih še niso pravnim potom obdolžili. O njem tudi sumijo, da je bil v zvezi z umorom Potterja, bivšega clevelandskega councilmana.

Suhači odnesli $25.00

Mrs. Rose Fox, 4310 Prospect Ave. se je pritožila na policijo, da ko so včeraj ob eni uri udrli federalni agentje v njeno hišo, je po njih odhodu pogrešila $25 gotovine, katero je imela v kovčegu. Policija bo stvar preiskala.

Rusija in Francija podpisali pogodbo

London, 19. avgusta. — Precej pomemben korak h končnemu svetovnemu miru se je napravil, ko sta dve velesili, Rusija in Francija podpisali mirovno pogodbo. Pogajanja med obema državama so se pričela že meseca maja letos v Parizu. Pogodba veže obe velesili, da ena ali druga ostane nevtralna, ako je Rusija ali Francija napadena od kake druge države, ne da bi napadena država dala kak povod k temu. Mirovna pogodba teh dveh držav, ki sta si bili največji politični nasprotnici iza časa zadnje svetovne vojne, bo uplivala ugodno tudi na ostale evropske države. Rusija je vedno dolžila Francijo, da neti zlasti v Poljski mržno proti sovjetski Rusiji in ko je Francija v oktobru lanskega leta prepovedala uvoz ruskih pridelkov v Francijo, se je napetost med obema državama še povečala. Sovjetsko časopisje je vedno pisalo, da bo Francija voditeljica v prihodnji kapitalistični vojni, ki bo naperjena proti Rusiji. Z novo pogodbo so se razmere med obema državama ublažile in govori se, da se bo sedaj takoj začelo delovati tudi na to, da se sklene med Rusijo in Francijo tudi koristna trgovska pogodba.

Gangster in raketir bo deportiran

Ravenna, O. 19. avgusta. — Meščanje mesta Ravenna, O. so se zavzeli, da bodo napeli vse sile, da se deportira v Italijo znani gangster, butleger in raketir, Rocco Polichene, katerega imenujejo "Capone Portage okraja." Polichene je imel vsepolno distilerij v okolici Ravenne in je tudi obdolžen nekega umora. Polichene je laški podanik, toda ima dva otroka, ki sta ameriška državljana, ker sta bila rojena tukaj.

Dober vzrok za razporoko

Media, Pa., 19. avgusta. — Učitelj na višji šoli, Walter O. Ettinger je dobil na sodniji dovoljenje za razporoko. Sodniku je povedal, da je vseh sedem let zakonskega življenja grozno pretrpel od svoje žene: spati je moral skupaj z domačim psom, moral je kuhati, pomivati in prati in opravljati vsa hišna dela. In za vse to ni dobil niti enega prijaznega pogleda od svoje boljše polovice.

Čimdalje več ženskih je v Zedinjenih državah

Washington, 19. avgusta. — Števni urad poroča, da žensko prebivalstvo v Zed. državah stalno narašča, medtem ko se moško manjša. Leta 1920 so bili v Zed. držav 104 moški na vsakih 100 žensk, sedaj pa je razlika 102.3 proti 100. V državi Ohio je padlo procentualno število moških v zadnjih desetih letih od 105.4 na 102.3 proti 100 ženskam.

Prinesel zlato iz jezera

Frank Sever, 1361 E. 52nd St. se je včeraj kopal v jezeru koncem 72. ceste. Ko se je potopil, je videl na dnu jezera nekaj svetlega. Potopil se je prav na dno in prinesel je iz vode razne zlate predmete, v vrednosti $800. Moral se je večkrat potopiti, da je prinesel vse predmete iz vode. Pronašlo se je, da so bili ti zlati predmeti ukradeni iz cerkve sv. Ignacija na Lorain Ave. in iz cerkve Srca Jezusovega na 71. cesti pred dve tednoma. Frank zasluži pošteno nagrado za svoje delo.

Legijonarji položili prohibicijsko vprašanje na mizo

V torek se je zaključila konvencija Ameriške legije iz države Ohio. Pred zaključkom konvencije je bila predložena resolucija za odpravo prohibicije v Zed. državah. Toda po precej burnem zborovanju se je zaključilo, da se resolucijo položi na mizo, ker legija noče iti na rekord, da je glasovala za suho, niti da je glasovala za mokro, da si je velika večina članov te legije proti prohibiciji.

Ne smeta govoriti med seboj

Gary, Ind., 19. avgusta. — George F. Bicknell in njegova žena sta vložila tožbo za razporoko. Dokler se stvar natančno ne preišče, jima je sodnik zapovedal, da ne smeta niti ene besede spregovoriti med seboj. Vzrok za ločitev razporoke sta navedla večne medsebojne prepire. Morda bosta sedaj videla, da se lahko živi tudi brez prepira.

Najbolj "suho" mesto v Ameriki

Beaver, Pa., 19. avgusta. — Predsednik mestne zbornice tukajšnjega mesta je izjavil, da so mesto natančno preiskali in da z mirno vestjo lahko zatrdijo, da v mestu ni niti enega spikizija. (Bog ve, kam hodijo meščanje pit?)

Vlada kupuje cement v Evropi

Washington, 18. avgusta. — Uradniki Portland Cement družbe preiskujejo, če je kaj resnice na tem, da je vlada Zed. držav kupila 50,000 sodov cementa v Evropi. Zadnje zasedanje kongresa je določilo, da mora vlada Zed. držav kupiti vse potrebščine za armado doma.

Suhaški agent zaprt

Toledo, Ohio, 19. avgusta. — Adolph Michaux, ki je bil v vladni službi kot suhaški agent, je bil aretiran radi prodaje — opojne pijače.

Razstrelba v Gorici

V Gorici so eksplodirali stari naboji in raznesli municijsko skladišče. En vojak je bil pri tem ubit.

Važna seja

Danes zvečer se vrši zelo važna seja društva Združene Slovenke št. 23 SDZ. Vršilo se bo razpravljanje o pravilih in drugo. Pridite gotovo vse članice na sejo!

V spomin 20-letnice

Sv. maša se bo brala v soboto ob osmih v cerkvi sv. Vida v spomin 20-letnice smrti Viktorja Jarca. Sorodniki in znanci naj se udeležijo.

Maša zadušnica

V cerkvi sv. Vida se bo brala v petek ob osmih zjutraj maša v spomin prve obletnice smrti Valentin Habjana. Sorodniki in prijatelji so vabljeni k udeležbi.

Premenitev pogreba

Pogreb Simon Sokolovicha, ki je bil naznanjen za četrtek popoldne, se je prestavil na petek dopoldne ob devetih v cerkev sv. Savo.

Stanje Mrs. Frankovič bolje

Mrs. Mary Frankovič, ki se je morala podati v Womans bolnico, se počuti mnogo boljša, toda obiski so še vedno zabranjeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto ....$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00
Za Evropo celo leto $7.00, pol leta $3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 8628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 196, Thu., Aug. 20th, 1931

Plemenska vojna

Pred več meseci je bilo v državi Alabami obsojenih sedem črncev na smrt na električnem stolu, ker so bili na sodniji spoznani krivim, da so posilili neko dekle v železniškem vozu. Za te obsojene zamorce se je pognala komunistična stranka, ki je na mnogih krajih povzročila protestne shode, katerih posledica do danes je: ubitih je bilo na teh shodih že pet oseb, bodisi v medsebojnem spopadu, bodisi od policije ali šerifov, ranjenih je bilo 37 oseb, in nad 100 oseb je bilo aretiranih. Vse to so direktno povzročili komunisti s svojimi kričečimi shodi.

Neprestano prinaša časopisje vesti: črnc je bil ubit na shodu, pet ranjenih, deset aretiranih. V Alabami so ubili nekega šerifa, požgana je bila zamorska cerkev. Mnogo črncev se nahaja v zaporih.

Vse to vprizarjajo komunisti, da bi obrnili pozornost javnosti na mesto Scottsboro, v državi Alabama. Po vsem svetu se je že razširila afera Scottsboro, kjer imajo zaprte obsojene črnce. Protesti prihajajo od vseh strani, poleg tega pa tudi pohvala za governerja, ki neče spremeniti smrtne obsodbe.

Komunisti kujejo denar iz črncev. Liberalci tu ali tam kričijo, da je sodnija naredila "strašno pomoto." Veliki učenajk, Albert Einstein, je radi obsojenih črncev poslal protest predsedniku Hooverju. Enako Thomas Mann, znani nemški novelist, in Theodore Dreisler, ameriški pisatelj. Drugi protesti govorijo o "krvavem klanju," "elektrokuciji mase" in "postavnem linčanju."

Država Alabama odgovarja na vse te proteste z jako energičnim zanikanjem. Toda vse to malo zanima osem zamorskih mladičev, ki se nahaja v Kilby zaporih, blizu Montgomery, Alabama. Piše pisateljica Dorothy Van Doren v "The Nation":

"Nobena slika v zadnjih analih naše kriminalistike ni bolj žalostna kot slika teh osem mladeničev, ki se nahajajo v smrtnih celicah države Alabame. Po dva se nahajata v eni celici. Z veseljem sprejemajo darila v obliki cigaret in candya. In kot je prirojeno njih rodu, se smejejo, plešejo in šalijo ves dan v celicah, dočim je par čevljev stran od njih električni stol. In pravijo: "Sami pravzaprav ne vemo, zakaj so nas zaprli. Niti ne vemo, kdo bi nam mogel pomagati. Toda prav radi bi prišli ven iz teh celic."

Črnci bi morali biti poslani na električni stol 8. avgusta, toda v zadnjem trenutku je posredovala najvišja sodnija, ki je odložila izvršitev smrtne obsodbe in dovolila novo obravnavo. Ta obravnava se pa ne more vršiti pred januarjem mesecem.

Kot je država tekom sodne obravnave predložila dokaze sodniji, je bila stvar sledeča: dva bela fanta in dve beli dekleti so se vozili po železnici. Vozili so se v vozu za blago, ko je prišlo v isti voz devet zamorskih fantov. Slednji so padli po belih fantih, jih do nezavesti pretepli in vrgli iz vlaka, nakar so napadli črnci bela dekleta in jih zlorabili, dokler ni na postaji v Paint Rock na krik deklet policija vdrla v voz in aretirala črnce.

Dočim je časopisje v državi Alabami enoglasnega mišljenja, da je bila obravnava pravična in obsodba pravilna, pa se poleg komunistov tudi precej drugih Amerikancev ne strinja z razsodbo. Zadeva je povzročila že toliko gorja, umorov, ranjencev in zaporov kot zlepa še kakšna druga afera ne. Plemenska vojna v Ameriki se vrši danes kar naprej, dasi je Abraham Lincoln že leta 1865 umrl.

D O P I S I

Garfield Heights, O.—Ker se je že marsikateri izmed članstva Slovenske Dobrodelne Zveze oglasil in prišel na dan z enim ali drugim nasvetom in predlogom v korist naše organizacije, sem se namenil, da tudi jaz izrazim svoje mnenje, samo če ga bo članstvo upoštevalo.

Znano nam je vsem, da se v kratkem s n i d e j o zastopniki krajevnih društev SDZ, kateri bodo odločili usodo naše organizacije za nadaljna tri leta. Prav gotovo bo zelo važna zadeva na konvenciji, kako priti do sklada, da se plača asesment brezposelnim članom. To je zelo važna zadeva, katera se tiče napredka in obstanka Zveze.

Mnogokrat sem čital, kako naj bi se varčevalo in skušalo preprečiti brezpotrebne stroške naših bodočih konvencij. Moj namen je, da bi se preprečilo stroške v takem kraju, kjer ne bi bil nihče izmed članstva prizadet. To bi se zgodilo na sledeči način:

Kot nam je znano, smo po sedanjih pravilih, pri vsakem društvu, katero šteje do sto članov, opravičeni do enega delegata in potem pa za vsakih sto po enega delegata. Tukaj si dovoljujem, da vprašam cenjeno članstvo: čemu nam je potreba teh brezpotrebnih stroškov? Moje mnenje in predlog bi bil sledeč: Naj bi bilo vsako društvo do 250 članov opravičeno do enega delegata in potem pa za vsakih nadaljnih 250 članov do nadaljnega delegata.

Poglejmo, koliko je društev pri SDZ, ki nima članstva nad število 250. Zakaj ima društvo devet delegatov, ko bi po mojem predlogu bilo opravičeno samo do treh. In ti trije bi lahko zastopali iste stvari, kot jih zastopa vseh devet.

Cenjeno članstvo! Ali se ne ravnamo vsi pri posameznih društvih po enih in istih pravilih? Čemu potem ta potrata denarja, posebno v teh kritičnih časih, ko se tako težko do njega pride. Uverjeni bodite, da čim več delegatov je, dlje se konvencija zavleče. Moje mnenje je, če je manj delegatov, prej se zedinijo za razne stvari, in manj denarja to stane Zvezo. Ali se ne bi lahko pomagalo iz konvenčnega sklada, ko se toliko potroši na konvenciji, onim članom, ki niso tako srečni, da bi si mogli služiti vsakdanji kruh.

In še ena je, kako bi se prišlo do denarja za brezposelne in to je, da bi se nekaj vzelo iz pokojninskega sklada, saj se dotični sklad itak ne bo izčrpal tako hitro, posebno, ako ostane sedanja točka v veljavi, namreč, da mora član doživeti 70. leto, predno je deležen iste.

Nadalje, kar se tiče Zvezinega samostojnega glasila, je moje mnenje, da ostane, kakor je sedaj, kar nam popolnoma zadostuje. Samo da bi tajniki pri društvenih sejah prečitali vsa poročila iz glavnega odbora, pa bi bilo dobro. Tako bo članstvo natančno poučeno o poslovanju in napredku Slovenske Dobrodelne Zveze, posebno tisti, ki zahajajo na redne mesečne seje. Kdor pa ne zahaja na seje, mu ne bo mar tudi glasilo, ki bi ga dobival v hišo.

Pozdravljam vse članstvo Slovenske Dobrodelne Zveze in želim delegaciji prihodnje konvencije največ uspeha.

F. P., član dr. št. 50 SDZ.

Cleveland, O.—Ker so mi razmere pri Slovenskem Narodnem Domu najbolj znane, želim nekoliko pojasniti narodu, da si bo pravilno tolmačil dopis v "Enakopravnosti" z dne 13. avgusta. Neki "zaplotnik" napada radi barvanja hiše za SND. Resnica je, da se je računalo za delo po 90 centov na uro. Čudno se mi vidi, da je tisti zaplotnik zamižal, namesto da bi kritiziral plače žensk, ki prejemajo po 40 centov na uro. Tukaj je zaplotnik zamižal z enim očesom, z drugim očesom je pa zamižal, ko se v takih neznosnih časih plačuje za veliko lažje delo, kot ga je opravljal J. Skuk, po $3 na uro. In tudi to je delo za Narodni dom. Seveda, kadar se plačuje delavce zaplotniškega kalibra, je vse dobro, in sicer po $3 za moške, po $2 pa za ženske.

"Zaplotnik" nadalje piše—za 100 ur po 90 centov na uro, znese $90. Ker že ve vse račune pri Slovenskem Narodnem Domu, zakaj ni pa poročal, da je ček št. 445, za 30 ur po $3 na uro—$90? Zagotavljam vsakomur, kdor bere te vrstice, da na čeku ni bilo zapisano ime Joseph Skuk. Torej čemu napadati, da vse Skuk in nihče drugi ne zasluži pri Slovenskem Narodnem Domu. Omenil bi še veliko drugih vsot, pa tudi prevelikih.

Tudi naše trgovce se podpira; vsak dobi proporčno enako. Ako pa ni dobil ravno za barvo naročilo kak naš trgovec, pa ni resnica, da jo je tujec, ker Mr. Vidmar ni nikak tujec. On je storil tudi že veliko dobrega za Slovenski Narodni Dom. Čemu toliko nevoščljivosti, če se hoče pomagati tudi kakemu revežu! Ali misli "zaplotnik," da mora iti vse v eno požrešno mavho?

Kar se pa tiče drayerja, je bila pa pomota, pa ne Skukova. Ampak to je več kakor otročarija očitat take malenkosti. Morda boš prihodnjič meni očital, da sem naročil metle z predolgimi ročaji. Resnica je, da je za počit!

Vse sem še nekako potrpel, dokler ne pridejo laži, tistih pa ne morem prestajat, posebno pa ne, ker prihajajo izza plota. Skoro bi rekel, da je bilo tudi ono delo, ko me je oni delničar spoznal za nezmožnega, delo tega zaplotnika. Delničarju ne zamerim, ker vem, da ni bilo tisto delo njegovo, ker vem, da so Dolenjci še vedno fejst fantje. Svetoval pa bi onemu zaplotniku (Obudyju), da bi stegnil svoj vrat malo bolj, pa bo videl še kaj drugega in mu bo več koristilo, kakor ko steguje jezik z njegovim dopisovanjem v listu "E." — Pozdrav!

Joseph Okorn, delničar.

Cleveland,, O.—Zadnje čase sem čital par protestov, spisanih po tajniku pevskega odseka klub št. 27 JSZ. Revček bi rad vedel, zakaj da je samostojni pevski zbor še vedno Zarja, ter zakaj izrabljamo ime, zakaj še vedno prirejamo piknike itd. Povem naj mu, da zato, ker sklep, kateri je bil sprejet z veliko večino (soglasno) na seji junija, 1930, še do sedaj ni bil porušen. Zato, gospod Frančeškin, ker sklep je bil, da ima Zarja samostojno upravo in svojo blagajno. Ker sva bila, Ti in jaz na tisti seji, zato bi to morala oba vedeti. Obljubljam Ti, da je to prvi in zadnji odgovor na Tvoje kričeče proteste.

V nedeljo 23. avgusta priredi samostojna Zarja velik javni piknik na prijaznih Močilnikarjevih farmah. Tisti, ki ste že bili na Zarjinih zabavah, že veste, kakšne so in boste gotovo še prišli. Tisti pa, ki še niste bili, pridite pa sedaj in vam garantiram, da se boste dobro zabavali.

Sezona p i k n i k o v bo tako kmalu pri koncu. Imamo samo še par nedelj za v prosto naravo, zato ne zamudite piknika 23. avgusta. S tem boste dali pevcem veselje in vzpodbudo ter boste v novembru slišali boljšo opero, kot kdaj poprej.

Vsi kulturni Slovenci v nedeljo na Močilnikarjeve farme!

Josip Birk ml.,
tajnik samostojne Zarje.

Cleveland, O.—Prosim, da bi priobčili ta-le dopis, da bi bilo v svarilo drugim omoženim ženam, da ne bodo verjele drugim lumpom in zapustile svoje može. Lumpje gredo samo za tistim, dokler čutijo denar. Govorijo ti na srce, kako da ljubi, v resnici pa ljubi samo denar. V tem imam jaz izkušnje. Bila sem stara 23 let in imela sem dobrega moža. Pa prišel je baraba in me zmešal, da sem moža zapustila. Toliko časa sem mu bila dobra, dokler ni pošlo tistih tisoč dolarjev, potem me je pa spodil delat. Ker pa nisem mogla dobiti dela, me je začel tepsti in me zmerjati z najgršimi imeni, nazadnje me je pa še spodil. Tako sem danes ob vse. Na cesti sem in najbolj nesrečna žena na svetu, čeprav šele stara 25 let.

Torej žene, bodite pametne in držite se svojega moža, dokler ga imate. Marsikatera, ki bo to brala, bo rekla, da je to resnica, ker me osebno poznajo.

S pozdravom končam to žalostno pismo.

Olga Mesojedec-Stanic.

NAŠI LJUDJE NA VZHODU CLEVELANDA

Društva in organizacije v naselbini so v velikih predpripravah za bodoče dni, da prirede piknike, koncerte in druge prireditve. Navedem naj po datumu prireditve večjega obsega.

Na dan 30. avgusta bo na Močilnikarjevi f a r m i piknik Kluba slovenskih groceristov in mesarjev iz Collinwooda. Pričakuje se nad 8,000 posetnikov. Predpriprave se vrše, da se bo lahko pogostilo 10,000 ljudi. Dobitkov bo med srečne številke razdeljenih nad en tisoč. Več nego na vsake tri izdane listke en dobitek. O vsem tem napišem v prihodnjih dneh nekaj vrstic.

Druga prireditev bo 1. septembra v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. Program obeta biti bogat in zabave dovolj za vsakega. Sedanji direktorij priredi otvoritev bodoče sezone in čisti dobiček je namenjen domu. O tej prireditvi se bo še pisalo. Sledite listu v prihodnjih dneh o tem.

Dne 14. septembra se otvori v prostorih Slovenskega Delavskega Doma na Waterloo Rd. redna konvencija Slovenske Dobrodelne Zveze. Društva, pripadajoča tej Zvezi na vzhodni strani mesta, so v živahnih pripravah, da se stori čim več v razvedrilo delegatom. Večerne prireditve za časa konvencije bodo dale mnogo zabave delegaciji in članstvu po zmerno nizkih cenah. Od konvencije se upa mnogo uspeha, ker imenik delegatov govori, da bo tam najboljši delegacija, ki ima veliko obzorje na topoglednem polju.

V naselbini zadnji teden niso bile posebne izpremembe. Veselo je beležiti vest, da je Progresivni klub v Euclidu postavil kompromisno kandidaturo štirih slovenskih, oziroma jugoslovanskih kandidatov. Od te volitve pričakujejo Jugoslovani v tej naselbini jako mnogo za bodočnost. Naši volivci so se dogovorili, da bodo vsi to listo podpirali in oddali glasove zanjo. Hvalevredno je delo tega kluba, ki bo še v bodoče veliko koristil na gospodarskem polju v naselbini. Rojaki, v organizaciji je moč in v moči zagotovljen uspeh. Začrtani cilj naj vas dovede do faktičnih uspehov. Pogum in vztrajnost in uspehi bodo vaši!

Pred nekaj dnevi je otvoril v lastni režiji gasolinsko postajo poznani rojak G. M. Kabay, in sicer na 23511 St. Clair Ave. Tam poleg ima tudi trgovino z sladščicami, grocerijo in tobačnimi izdelki. Kabay je požrtvovalen rojak, zato se poslužujte njegove gasolinske postaje. Ima tudi strojno olje najboljše kakovosti. Postrežba točna, cene zmerne.

V naselbini živi in trguje že dolgo vrsto let naš narodni delavec in borec, Mr. Rudolf Perdan in sicer na 933 E. 185. cesti. Če bi se hotela vsa njegova dela v narodnem in kulturnem oziru zabeležiti v knjigo, bi bila to jako velika knjiga. Kjer je šlo in gre za dobrobit naroda, tam je gotovo poleg naš Rudolf. Da tukaj opišem nekoliko življensko zgodovino tega našega narodnega delavca.

Rojstni dom mu je bil v Trnovski ulici v Ljubljani. Luč sveta je zagledal leta 1882 in je kot deček pridno obiskaval ljubljansko šolo. Po 14. letu se je posvetil učenju ključavničarske obrti in se v isti izpolnil pri tamošnjih mojstrih. V zakon si je vzel pridno in spoštovano trgovsko sotrudkinjo, sedanjo ženo, kateri je tekla zibelka v Šmartnem pri Litiji.

Domovino, čeravno globoko ukoreninjena v srcu, ni mogla nuditi potrebnega in zadostnega kruha, da bi uspostavil blagostanje svoji družini. Srečen zakon ga je blagoslovil v prvih letih z dvema otrokoma, katera sta sedaj v ponos staršem in narodu, Jeanette in Adolf.

Komaj je bilo prvorojencu Adolfu tri in pol leta in Jeanetti dve leti, je vzel naš Rudolf popotno palico v roke in si šel v tujino iskat sreče in kruha za nedolžne otročiče, sebe in ženo. Šel je sem v nadi, da si nekaj prisluži in se zopet vrne v naročje družine in domovine.

V letu 1906 je stopil na ameriška tla. Obljubljena dežela mu je odprla svoja vrata od vzhoda do zahoda in tako je rojak, iskajoč sreče, prepotoval skoro vse ameriške države. Povsod, kjerkoli je hodil, je pronajdel in organiziral slovensko idejo, bodril rojake k samozavesti. Leto in pol po njegovem prihodu je dospela za njim tudi njegova družina. Istočasne delavske razmere so bile slabe in tako si je rojak v potu svojega obraza služil kruh, sebi in svoji družini v tovarni. Kmalu zatem je prevzel zastopstvo lista "Clevelandske Amerike," sedanje Ameriške Domovine in je potoval iz kraja v kraj, kjer so bili naseljeni Slovenci. Na agitaciji je imel mnogo uspeha in s svojim prijaznim nastopom si je pridobil veliko ugleda in prijateljev po slovenskih naselbinah.

Pred 20. leti si je zaželel stalne eksistence in odprl je trgovino s šivalnimi stroji na 6024 St. Clair Ave., katero je vodil devet let. Leta 1920 se je preselil na 185. cesto, kjer si je kupil trgovino s hišo vred, kjer sedaj trguje z grocerijo in mesnico med našimi rojaki in tudi mnogo Amerikancev je šteti med njegove odjemalce. Njegovi prostori so vedno čisti in zaloga vedno sveža.

Poseči hočem v aktivno življenje tega rojaka in navesti nekatere važne funkcije, ki jih je zavzemal in jih še zavzema v naših organizacijah. V letu 1916 je bil izvoljen na konvenciji JSKJ predsednikom združevalnega odbora in v letu 1920 pa rednim predsednikom te organizacije, kateri je predsedoval do leta 1924. Sedaj zavzema pri isti organizaciji pozicijo v glavnem odboru, kot predsednik nadzornega odbora. Skoval si je za to organizacijo nevenljivih zaslug. Poleg tega je tudi predsednik Narodne obrane, član direktorija Slovenskega Delavskega Doma na Waterloo Rd., pevovodja društva "Soča," ter uradnik in član več drugih organizacij, društev in ustanov. Je javni notar, in ljudje imajo v njega veliko zaupanje. Razne kupne pogodbe in druge intervencije z staro domovino izdeluje v splošno zadovoljstvo.

Mrs. Perdan je pred prihodom v Ameriko vodila lastno trgovino v Ljubljani in ima bogate izkušnje v trgovskem poklicu. Pridno pomaga svojemu možu v trgovini in se z njim rada udeležuje javnega delovanja. Tako je bila Mrs. Perdan leta nazaj članica glavnega odbora Slovenske Dobrodelne Zveze in večkratna uradnica raznih drugih organizacij. Je lepega karakterja, vljudnega nastopa in dobrega srca. Svojemu možu je dobra žena, ter skrbna mati svojima otrokoma.

Sin Adolf je poročen in nameščen v trgovini očeta. Adolf je zelo vešč godbenik ter fin učitelj vijoline.

Hčerka Jeanette je poklicna pevka, ki poseduje vse sposobnosti povspeti se do najvišje točke v tej stroki. Jeanette se sedaj nahaja v študijskih svrhah v stari domovini, in njeni inštruktorji in profesorji se izražajo o njej zelo pohvalno.

Rojaki, naš Rudolf in vsa njegova družina je vredna, da ga podpiramo, ker je mnogo že storil brezplačno na narodnem, kulturnem in prosvetnem polju. Storimo vsaj delno odkupno dolžnost in pridno posečajmo njegovo trgovino.

Na 185. cesti, vogal Neff Rd. lastuje gasolinsko postajo Mr.

(Dalje na 3. strani).

Sami si izberete

Kadar kdo naroča pogreb za svojega dragega pokojnika, je prav in pošteno, da oni, ki pogreb naroča, tudi določi, kakšen naj bo pogreb in koliko naj stane.

Ako naročite pogreb pri Ferfolijatu, boste plačali samo to, kar sami določite in nič več.

Louis L. Ferfolia
SLOVENSKI POGREBNIK
3515 East 81st St.
Tel. Michigan 7420

Če verjamete al' pa ne.

Naši fantje, Joža in France Pikš in Tone Sajovic, ki hočejo napraviti na bližnjem kornerju iz stare hiše novo, so imeli včeraj ves dan polno gledalcev, da jim je bilo kar sitno. Omenil sem Tonetu Sajovicu, kako da pomaga reklama v mojem listu, pa se je odrezal gorenjski rojak: "Šur da pomaga rekvama, ampak nas ne hodijo gledat, ko hišo pentamo, pač pa zato, ker ho brali, da imam v kevdru še katavbo, prekvat!"

△

Joža Pograjc, katerega nos zanese v vsak kotiček te zemlje, je prihitel na vso sapo povedat, da raste na Glažarjevi farmi na White Rd. 18 palcev dolg stročji fižol. (Če ni Jože meril palice mesto stroka). Glažar da ima dve kozi, ki sta dobili tako pregrešno poželjenje po tem fižolu, da je moral Glažar postaviti stražo pri fižolu noč in dan. Meni se zdi, da kozi še nista toliko nevarni, kot takile pasažerji kot je Jože Pograjc.

△

Včeraj sem padel dvakrat v omedlevico in dvakrat me je morala naša Mary v oficu brihtat. Še danes nisem ta pravi. Poštar mi je namreč prinesel včeraj dopoldne precejšen paketelc. Pogledam poštni pečat in odpošiljalčevo ime. Pred očmi se mi zabliska: Toronto, Canada, Agnes Laušin in Mary Mahne. Ježeš! Naša dekleta so mi poslala "špago" ali pa pivo iz Kanade! si mislim in samega srčnega hrepenenja po dobri kapljici, sem omahnil na stolu in z nosom treščil v pisalni stroj, da je v hipu zapisal vseh 53 tipk naenkrat. Ko se zbrihtam, je bilo prvo moje delo, da sem z mrzlično naglico odprl zavoj in na dan se prikaže velikanska posoda, umetno napravljena iz abestosa, notri so pa bili—ne pivo ali "špaga," kot vi mislite, ampak sedem funtov pinacov. Takrat me je obšla v drugič slabost, ker je bilo moje srce in moje grlo grozno užaljeno, ker ni bilo v zavoju tistega, kot sem mislil da je, in kot bi vsak mislil da bo. Ko sem prišel čez dve uri k sebi, sem se udal v božjo voljo in vse popoldne trl pinace, da je zgledalo okrog mojega stola, kot bi Jože Turk, naš ženitor, nastlal konjem. Tako je moja duša užaljena, da se niti zahvalil ne bom za darilo, nak!

△

Včeraj sem srečal Jamška, ko jo je mahal po St. Clairju nekam na delo. Ker nisva skregana, ga ustavim in ga vprašam, kako in zakaj in druge stvari. Med drugim ga vprašam, če ga še kaj diha. "Naka, Jaka, nič več ne," reče Jamšek. Grozno se začudim temu njegovemu zatrdilu in ga vprašam: "Zakaj ga pa več ne piješ? Kaj ti škodi?"

"O, saj ga še pijem, ampak ne več kot poprej, toliko pa še vedno." Če bi jo ne bil Jamšek hitro pobral naprej, bi mu bil eno rekel.

△

In da je mera bridkosti polna, mi pride pa še od Janeza Balkovca razglednica iz Kanade, v kateri mi piše, da je ravnokar stisnil dva (!) na moje zdravje. Da ne bo kakšne pomote, kar tukajle povem, da na taka zdravstvena voščila jaz ne dam nič in da si absolutno prepovem, da bi se kdo hodil nalivat v Kanado na moje zdravje. Če mi že ne prinesejo iz Kanade drugega, pa tudi zdravja ni treba.

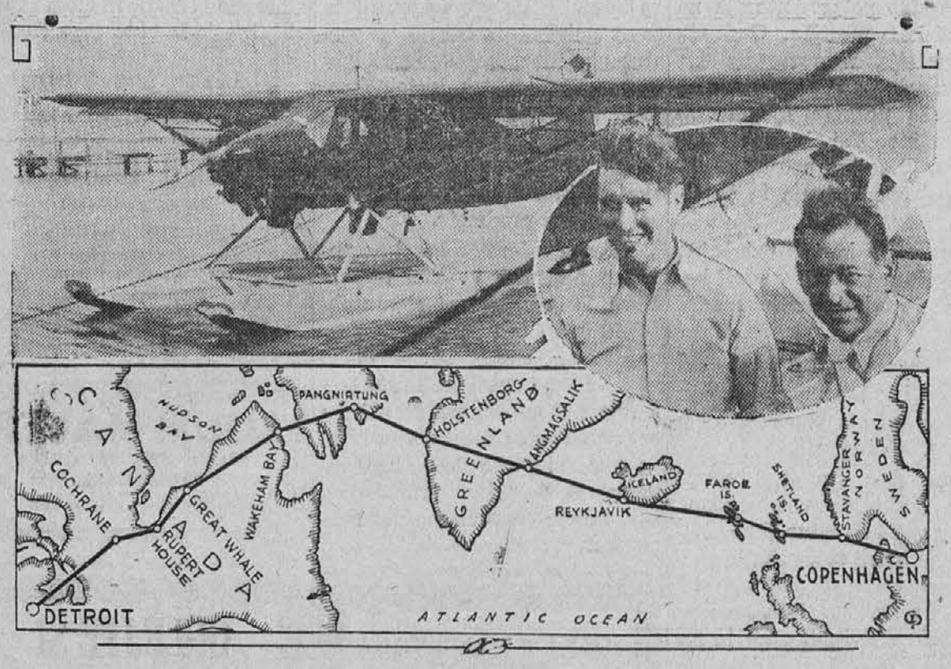

Ameriška avijatičara, Parker Cramer in Oliver Pacquette, sta hotela poiskati novo zračno pot za prevažanje pošte med Zed. državami in Evropo. Njiju aeroplan je padel v vodo in dočim je neka ladja pobrala iz vode Paquette, je Cramer brez sledu izginil. Zračna pot bi bila dolga 4,369 milj.

Tisoče članov Ameriške legije vojnih veteranov se je udeležilo konvencije v Clevelandu, ki se je zaključila zadnji torek. Po ulicah so se vršila lepe parade z godbami in oddelki bobnarjev.

Izbrane lepotice iz filmske kolonije v Hollywoodu. Izbrane so bile kot najlepša dekleta za leto 1931, kar pomeni tudi večjo plačo pri nastopih v filmu.

NAŠI LJUDJE NA VZHODU CLEVELANDA

(Nadaljevanje iz 2. strani)

Felix Surtz. Lična gasolinska postaja je moderno opremljena za vso avtomobilsko postrežbo in na glasu je kot najboljša v tej okolici. Rojak je poznana osebnost v Clevelandu. V Ameriko je prišel pred 31. leti, ter vedno biva v Clevelandu. Pred časom je vodil dvanajst let grocerijsko trgovino na 55. cesti, blizu St. Clair Ave.

Mr. Surtz je bil rojen na Fužinah (na Jami), pri Žužemberku. Pred 28. leti se je bil oženil in vzel v zakon pridnega dekleta, njegovo sedanjo ženo, ki je še vedno brhka. V zakonu jima je bila rojena hčerka Mary, ki jima je v veliko pomoč v gospodarstvu in gospodinjstvu.

Felix ima obširno farmo, 15 milj oddaljeno od Clevelanda, katero naši rojaki poleti pridno posečajo. Farma nudi vse ugodnosti izletnikom in je prijazen kraj, kjer se lahko duša in telo odpočije. Na farmi se dobe tudi okrepčila, in kdor si hoče privoščiti lep dan v naravi, naj jo poseti.

Mr. Surtz je priden in pošten človek, ki ima lep in vljuden nastop ter prikupljiv značaj. Ima dobro srce za svoje rojake in je jako narodno zaveden. Felix je rad vesel, je strasten lovec in rad pokramlja med lovskimi tovariši, kjer vedno ukrenejo kako "jagrovsko." Kadar potrebujete gasolina ali olja za svoj avtomobil, oglasite se pri njem v zagotovilu dobre postrežbe.

Desno na 185. cesti, na hišni številki 921 je pred mesecem otvoril rojak Josip Rižnar konfekcijsko trgovino. Rojak ima v lepo opremljenih lastnih prostorih vedno svežo zalogo mehkih pijač, sladoleda, slaščic in vsakovrstne tobačne izdelke. Rojen je bil v Srednjem Lipovcu pri Žužemberku, ter je prišel pred 15. leti v Ameriko. Izučil se je za varilca železa in ta poklic izvršuje z dnevnim delom v tovarni, pridna žena mu pa vodi novo otvorjeno trgovino. Mrs. Rižnar je bila rojena v Spodnjem Logatcu in prihaja iz ugledne Novakove rodbine.

Mrs. Rižnar je bila vdovela po rajnem Anton Jeršanu, ki ji je pustil dve hčerki. V sedanji zakon pa je stopila leta 1925. Prvi njen mož je bil poznan rojak in kulturen delavec, ustanovitelj ter igrovodja dramskega društva Triglav. Rojen je bil na Uncu pri Rakeku. Rojaki, posečajte to trgovino, ker postrežba je izborna in cene jako zmerne.

Na Cherokee, 19807, trgujeta poznana grocerista in mesarja, brata Jakob in Frank Pintar. Svoje podružnice imata tudi na 6707 St. Clair Ave. in 6305 Glass Ave. Rojaka sta priznano dobra trgovca, ter se zlasti odlikujeta v mesnih izdelkih. Oba sta poklicna mesarja, izučena v tej stroki. Podružnica na Cherokee je bila pred letom renovirana in na novo opremljena v prostorih Mr. Stergarja. Prostori so veliki in obdržavani v največji snagi. Krog odjemalcev ima trgovina velik, kar je znamenje dobre in poštene postrežbe.

Podružnico vodi poslovodja John Sivec, ki je uposlen pri tvrdki Pintar že sedem let. Mr. John Sivec je aktiven član raznih slovenskih organizacij. Rojen je bil v Rakitni pri Borovnici in je prišel v Ameriko pred 18. leti.

Brata Pintar sta bila rojena na Rakeku. Frank je prišel v Ameriko pred 28. leti in Jakob pa pred 25. leti. Trgovino vodita skupno že 14 let v najlepši harmoniji. Oba sta dobra in pridna gospodarja ter zavedna narodnjaka, ter sta vredna vsega našega zaupanja in podpore.

V naselbini imamo tudi slovenskega zdravnika, Dr. Anthony Škurja, ki je rodom beneški Slovenec. Ljudje ga imajo jako radi in mu zaupajo. V zakon si je vzel hčerko poznane in spoštovane družine Jakob Jančarja.

Imamo v naselbini tudi zobozdravnika, Dr. William Urankarja, ki ima svoj urad na 829 E. 185. cesti. "Bill" je še fant, prijazen, vljuden in veščak v svojem poslu.

Prihodnjič še kaj več o naših ljudeh na tem koncu velikega Clevelanda. **Joško Penko,**
zastopnik Ameriške Domovine.

Zadnja kmečka vojska

ZGODOVINSKA POVEST IZ LETA 1578

(Spisal August Šenoa iz Hrv. Poslov. L. J.)

Jokaje nasloni Jana glavo na prsi Zofki, in ta jo privije sebi. Solza stopi v oko mladi plemkinji in gladeč z roko Janino čelo, jo prične tolažiti:

"Ne jokaj, sestrica, umiri se! Lahko si predstavljam, kako se ti je kruto trnje zabodlo v srce, kako te to boli. Težko je, ko te moram pomilovati. Storila bom, kar je v mojih močeh. Idi, pojdiva v grad. Povedati hočem to gospodu podbanu, on ti najlažje pomaga. Ali ni res, da lahko pomaga, gospod Milič?" se obrne proti mladeniču, ki je ganjenega srca gledal ves ta prizor.

"Lahko pomaga," odvrne plemič, "in mora. Janinemu ženinu se je zgodila krivica. Verujte mi, pri mojem poštenju, tudi jaz se hočem pobriniti za to siroto."

"Hvala vam, gospod Milič, "reče mladenka, in iz solznih oči ji seva vsa miloba deviške duše.

"Ne vsprejmem te hvale, gospodična," odvrne mladenič vznemirjeno plaho, "hudo je na svetu, da se rode take grdobe kakor je Tahi, grdobe, ki jim nesreča drugih dela največje veselje. A sreča je, da se dobe tudi poštena srca, ki se zavedajo svojih dolžnosti, da lajšalo nesrečo drugih, služeč samo božjemu zakonu, zakonu ljubezni. Ostanite zdrava, gospodična!"

"Ne greste z nama v grad?" vpraša bojazljivo Zofija.

"Ne morem," odvrne mladenič, "doli v vasi me čaka sluga s konjem. Jutri zjutraj zgodaj moram biti v Zagrebu, a moram še marsikaj urediti na svojem posestvu."

"Pa z Bogom, gospod Tomo," reče gospica s tihim glasom in poda obotavljajé se mladeniču roko. Tomo jo stisne, prvič v svojem življenju. Zadrhti, kakor da se ga je dotaknila strela. Vroča kri mu zavre, mravljinci mu zagomaze po telesu. Tu je stal nepremičen, kakor da ima noge zakopane v zemljo, in stoječ je gledal v te dekličine oči, stoječ je stiskal to malo, mehko ročico, kakor da drži z rokama pismo svojega zveličanja.

Mala roka je drhtela, drhtela je tudi Zofija s sklonjeno, v stran obrnjeno glavo. V očeh ji je sevala neka neobičajna, tajinstvena svetloba, kakor zvezda danica skozi temno meglo, na licu ji zardi žar, kakor pomladanska roža, a ustnice se ji premikajo, kakor da šepeče molitev.

"Z Bogom!" zašepeče deklica, a ne odide.

"Z Bogom!" se izvije glas iz prs mladeničevcih.

Polagoma vzdigne deklica oko, punčica ji čudno zabliščí, na obrazu se ji menjava radost in žalost, pa reče tiho, zelo tiho:

"Z Bogom! Pridite skoro, pridite — jutri!" reče in mu odtegne roko, prime Jano in pohiti brzo proti gradu. Vse se je vrtelo pred njo, nebo in zemlja sta se strnila in ihteč je rekla Jani:

"Sestrica, čutim, čutim, kako zelo si nesrečna."

Ravno hoče zaviti v drevored, kar stopi pred njo iznenada gospa Marta.

"Odkod prihajaš, sestra?" vpraša Marta, "že dolgo te iščem po vrtu."

"Pripeljala sem," odvrne Zofija zmedeno, "Jano — siroto — —"

"Jana," reče Marta, "idi naprej proti gradu, kmalu prideva za teboj."

Ko se je bila kmetska deklica nekoliko oddaljila, vpraša Marta resno:

"Zofija, kaj je s teboj?"

"Ni — ni — nič," jeclja Zofija.

A Marta reče ostro in kratko: "Ti ljubiš mladega Miliča?"

Zofija ne reče ničesar, ampak razprostre roke, se vrže sestri na prsi in zaječi z glasnim jokom:

"Sestra, draga moja sestra!"

Marta prime prepadeno deklico za roko ter jo pelje molče v grad.

* * *

Bilo je že precej pod večer. Dnevna svetloba je slabo razsvetljevala dvorano mokriškega gradu, kjer se je posvetovala pri dolgi mizi družba hrvaške gospode, starci in zreli možje. Živi, ognjeviti ljudje, izkušeni junaki ,včasih siloviti, toda dobrega srca. Na koncu mize je sedel na visokem stolu Ambrož, miren in pazljiv. Brado je imel belo, kakor iz kamena, roke so mu počivale na mizi. Za njim je stal njegov sin Stepko, ognjevit, divji. Oči so mu blodile nemirno po dvorani. Bil je kakor nabita puška, vsak trenutek bi planil. Poleg njega je sanjaril s sklonjeno glavo njegov mlajši sin Baltazar; nedorasel, bled, zaspan, malo je mislil, govoril nič. Turopoljski gospod Vurnovič je gledal, vihajoč si brke, mirno pred-se. Kadar je kdo izpregovoril, pogledal ga je samo z malimi, boječimi očmi, ki so mu gledale izpod čela kakor krtu, a ko je govoril sam, je sekal s svojim bistrim umom kakor z damaščanko. Župnik iz Sv. Nedelje, mož debelega, rdečega obraza in črnih las, se je stiskal v kotu in švigal z očmi kakor ris. Gospod Konjski se je stegoval na svojem stolu, govoril je hladno in lahko, podpirajoč svoje razloge s kazalcem, dočim so se njegovemu svaku, gospodu Kerečnju, možu čveterovoglate zagorske glave, stisnjenega obraza, bleščale njegove mačje oči ter je bolj tolkel s pestjo po mizi, kakor pa umeval stvar. Plešasti starček Fran Mrnjavčič, kratkih brk in dolgega nosa, je potrjeval in pobijal misli drugih samo s tem, da je kimal in odmajeval z glavo, dočim je njegov krepki, bradati tovariš Druškovič kar iz rokava stresal saborske paragrafe. Najbolj besna sta bila krapinjska brata Seklja, oba rjavkasta, oba ljuta risa, ki sta pri govoru mahala z rokama po zraku. Za temi osebami so bili v krogu drugi plemiči, ki so ali stali, ali sedeli, se razvnemali, premišljali, molčali ali vpili.

Naposled konča gospod Ambrož burni pogovor in reče z zvonkim, mirnim glasom:

"Da, plemeniti bratje in gospodje! Jokati bi morali, ako pogledamo ostanke tužnih nam kraljestev. Vse se prepira v njih. Kos za kosom nam trgajo z živega telesa. Kaj smo bili nekoč, kaj smo sedaj? Ni-li največjega junaka, kneza Nikolaja Zrinjskega, nesreča pripravila v obup, se ni-li odrekel že večkrat svoji časti? Evo, preti nam nova nesreča. Turčin se giblje, kriši mir. Proklete zapoljske rane se še niso zacelile. A mi se koljemo med seboj kakor volkovi. Čemu? Radi grde sebičnosti. O domovina, kaj si doživela! Peter Erdedi je junak, a ni baba, pravica se ne pridobiva s sabljo. Privlekel se je semkaj tudi gospod Tahi. Naj vam li naštevam njegova razbojništva?"

"Poznamo jih, poznamo!" se odzovejo glasovi.

"Tahi hoče biti," nadaljuje podban, "s pomočjo bana gospodar naše kraljevine, išče si prijateljev in podkupuje slabotne. Naj zavlada Tahi in njegova stranka, pa izgine zakon, izgine pravica, izgine poštenje. Ni-li že teptal zakone? Kmetje nam ginejo, obupavajo. Recite, kar hočete, tudi kmet je ustvarjen po podobi božji, ima dušo in srce. Tare ga turška sabla, bije ga gosposki bič, mori ga glad. Ako se on upre, kje imamo vojsko, kje plug, kje denar, kdo nam otme našo dično domovino? Kaj nas čaka? Turško robstvo. Tahi bi si nič ne storil iz tega, šel bi med Turke in se poturčil, toda mi? Hočemo-li mi izdati domovino v svojo korist?"

"Nikdar!" zagrmijo gostje. Fran Mrnjavčič pa odmaje z glavo.

"Dobro! Naj se začne igra! Zatecimo se do najvišjega sodišča, do deželnega zbora. Pojdite vsak v svoj kraj, poučujte ljudi, recite jim, da so na naši strani Zrinjski in Frankopani, a ko nas pozove ban, prihitimo v Zagreb na zbor, da prisilimo Taha, da se vrne v svojo šomodsko puščavo. Vam je to po volji, kar sem rekel?"

"Da! Vivat dominus Ambrosius!" zabuči plemstvo.

"Dobro," reče Ambrož, "jaz hočem — — —"

(Dalje prihodnjič)

DNEVNE VESTI

Princ Viljem na bo kandidat

Berlin, 19. avgusta. — Bivši nemški prestolonaslednik, princ Viljem, trdi, da ne bo kandidiral za predsednika nemške republike. Volitve se bodo vršile v aprilu prihodnjega leta in liberalna stranka deluje na to, da bo princ Viljem naslednik sedanjega nemškega predsednika, Hindenburga, ki je že star in bi se rad umaknil v zasebno življenje.

Ustrelil ženo in sebe

M'Keesport, Pa. 18. avgusta. — Mathew Spalick, star 35 let, je hotel zadaviti svojega en teden starega otroka. Ker mu je žena to zabranila, jo je mož ustrelil in nato pa še samega sebe. Otroka, ki je bil že nezavesten, je policija oživila.

Dekleti sta zgoreli

Dr. John Gugher, patologist na Michiganski univerzi, ki je preiskal trupli obeh umorjenih clevelandskih deklet v Ypslanti, Mich., je izjavil, da sta bili dekleti še živi, dasi v nezavesti, ko so ju morilci polili z gasolinom in zažgali.

MALI OGLASI

Stanovanje se odda
4 sobe, zgorej, vse na novo prenovljeno; nasproti nove slovenske šole. Jos. Fabian, 6116 Glass Ave. (197)

Dry Cleaning naprodaj
Po zmerni ceni se proda poznano čistilnico oblek, New York Dry Cleaning, katero je lastoval pokojni Ignac Smuk. Kogar zanima, naj pokliče ENdicott 8776, kjer dobi vse podrobnosti. (197)

Dvoje stanovanj
se da v najem, vsako po 5 sob, spodaj, spredaj, eno pa zadej; vse na novo prenovljeno. Jako poceni. Vpraša se na 1097 E. 71st St., suite 6. (196)

Stanovanje
se da v najem, 7 čednih in prostornih sob; furnez in vse druge udobnosti; tudi garaža se dobi. 1123 E. 74th St. Ključ se dobi zgorej, ali pa na 1072 Addison Rd. (avg. 18, 20)

Naprodaj
je lepa hiša za eno družino, 12 sob, lep prostor, zlasti primerno za zdravnika. Pridite pogledat, vam bo gotovo ugajala. Cena zelo zmerna. Vprašajte na 1046 E. 176th St., Collinwood. Hiša se nahaja v bližini Euclid Beach parka. Se tudi zamenja za manjšo hišo. (197)

Farma naprodaj
Naprodaj je lepa slovenska farma v Geneva, Ohio. Ima zelo čedno hišo, gospodarska poslopja, 10 akrov dobrega vinograda, lep sadovnjak, 350 sadnih dreves polnih sadja, garaža za 3 avtomobile. Farma obsega 24 akrov. Vprašajte za podrobnosti ta teden pri Mrs. L. Rozman, 1046 E. 176th St., Collinwood. (197)

BLASCO IBANEZ

Za čast in ljubezen

ZA "AMERIŠKO DOMOVINO" PREVEL A. ŠABEC

Najhrabrejši in najradovednejši so ostali na krovu, misleč, da bo parnik ubežal, ker je postajala razdalja med njim in njegovim preganjalcem večja in večja. Naenkrat pa je neka črna črta preparala morje: za to črto je drvel proti parniku greben bele pene . . . Nenadoma je nekaj močno zadelo ob trup parnika, ki se je stresel od enega konca do drugega. Takoj zatem pa je nastala strašna eksplozija: proti nebu je šinil oblak dima in plamena, med katerim so leteli neki temni predmeti: ruševine parnika in kosi človeških teles. . .

Nato je pričel brodolomec slikati grozote, ki so se pričele odigravati na torpediranem parniku. Pripovedoval je o obupni borbi ljudi, da pridejo do rešilnih čolnov, o naporih oficirjev, da zopet vzpostavijo red, o smrti onih, ki so poskakali v morje ter o prenapolnjenih rešilnih čolnih, ki so se vsak hip preobračali.

Čez nekaj časa se je parnik potopil. Prednji konec parnika se je že takoj izpočetka zapičil v vodo, zatem dimniki, nakar se je ves pogreznil.

Ferragut je pogledal mladeniča. Njegova fiziognomija, njegov glas, vse je kazalo, da ima pred seboj rojaka.

"Vi ste Španjolec?" ga je vprašal.

Brodolomec je pritrdil.

"Katalonec" je vprašal dalje Ulisej v katalonskem narečju.

To vprašanje je rešenca naravnost elektriziralo.

"Da. Kaj je gospod tudi Katalonec?"

In nasmehnivši se Ferrafutu kakor kakšni nebeški prikazni, mu je še enkrat začel praviti zgodbo vse nesreče.

Povedal je, da je trgovski potnik. Rojen je bil v Barceloni. Potoval je po morju, ker se mu je zdelo, da se more po morju hitreje potovati kakor po železnici, ki je zdaj prezaposlena vsled italijanske mobilizacije.

"Ali je bilo še kaj drugih Špancev na parniku?" ga je vprašal Ulisej.

"Samo eden: neki mladenič, moj prijatelj. Eksplozija torpeda ga je raztrgala na kose . . . Videl sem . . .

Kapetana je ob teh besedah še bolj pričela grizti njegova vest. Torej na parniku je bil neki mladenič, neki njegov rojak, ki je umrl vsled njegove krivde! . . .

Pa tudi on, trgovski potnik, se je zdel nemiren in izgledalo je, kakor da tudi njega peče vest. Smatral se je krivega smrti svojega tovariša, s katerim se je spoznal v Neaplju. Oba sta bila iz Barcelone. Ubogi mladenič, skoro še otrok, se je nameraval vrniti v domovino po železnici, "a jaz sem ga odvrnil od njegove namere ter ga opozoril na prednosti potovanja po morju. Kdo bi si bil pač mislil, da so v Sredozemskem morju nemški podmorniki! . . ."

Potnik ni mogel zakriti svoje žalosti nad smrtjo tega mladeniča, ki je potoval v njegovi družbi.

"Spoznal sem ga v Neaplju, kjer je iskal svojega očeta. . ."

"Ah! . . ."

Uliseju se je izvil iz prsi samo ta vzklik. Pogledal je mladega pripovedovalca z očmi, o katerih se je zdelo, da skočijo vsak hip iz svojih očesnih jamic.

"Njegov oče," je nadaljeval mladenič, "je zapovedoval na nekem parniku. Njegovo ime je bilo kapetan Ulisej Feragut. .."

Groza! . . . Močni mož se je nezavesten zgrudil na tla. . .

Snidenje v Marseillu

Ferragut je ležal bolan v nekem hotelu v Marseillu, kjer so ga izkrcali s francoskega parnika, ki je priplul iz Neaplja. Feragut je zapadel v neko otopelo stanje in si želel smrti. Med vožnjo se je večkrat poskusil vreči v morje, toda so mu k sreči to vedno preprečili ter ga podvrgli strogemu nadzorstvu.

Vse to je Antonio izvedel iz ust poveljnika nekega španskega parnika, ki je priplul iz Marseilla takoj drugega dne, ko so barcelonske novine objavile smrt Estebana Ferraguta, povodom torpediranja parnika Californiana. Mladi trgovski potnik, ki se je bil ob tisti priliki rešil, je povsod pripovedoval o tem dogodku, ne pozabivši omeniti, v kakšnih okoliščinah je spoznal Estebanovega očeta in kako se je ta onesvestil, ko je čul o strašni usodi svojega sina.

Antonio je odhitel v hišo svojega kapetana, kjer so bili že zbrani vsi sorodniki, ki so tolažili Estebanovo mater, dono Cinto.

"Moj sin . . . moje dete!" je jadikovala nesrečna mati.

Ko je opazila Antonia, je nesrečnica vzkliknila:

"In njegov oče? Njegov oče?"

In uprla je v drugega oficirja pogled, s katerim je hotela prenesti vanj vso svojo misel.

Antonio je bolje kakor katerikoli drugi poznal tega očeta in tudi vedel, kakšni razlogi so ga zadržali v Neaplju. Zbog te Ferragutove krivde je mladenič podvzel to potovanje, ki se je končalo ž njegovo smrtjo. Dona Cinta je videla v tej nesreči nekako božjo kazen. Da bi Bog kaznoval očeta za njegove grehe, je zato udaril njegovega sina. . .

Takoj zatem je Antonio odpotoval v Marseille, in čim je dospel tja, se je odpeljal v hotel, kjer je bil nastanjen Ferragut, katerega je dobil sedečega na balkonu pred svojo sobo, odkoder je bil razgled na vso s taro luko.

"Antonio, Antonio!"

In topeč se v solzah je objel svojega oficirja. Bilo je zdaj prvikrat, da je mogel zaplakati, in to je zelo ublažilo njegovo bol. Antonijeva prisotnost ga je spet poklicala nazaj v življenje; v njegovi glavi so se pričeli porajati spomini nekdanjih potovanj in poslovanj. Antonio si je na vso moč prizadeval, da ulije zopet energijo v svojega kapetana, katerega se je nenadoma polastil občutek, kakor da je prišel Mare Nostrum ponj.

Toda istočasno je občutil tudi občutek sramu in kesanja: Antoniju je bila znana njegova tajnost; on je bil edini človek, kateremu je on, Ferragut, pripovedoval o oskrbovanju nemških podmornikov.

"Ubogi moj Esteban! . . . Sinko moj! . . ."

Antonio je bil skrajno obziren. Izjavil je svoje sočutje zaradi Estebanove smrti, toda niti s besedo ni omenil odgovornosti, ki je ležala na očetovih ramah.

"Tudi jaz sem izgubil že otroke, pa vem, da ne pomaga nobeno kesanje in žalovanje . . . Umirite in potolažite se! . . ."

Antonio ni niti z besedico omenil, kar se je zgodilo pred tem tragičnim dogodkom. Da ni Ferragut tako dobro poznal svojega tovariša, bi mogel domnevati, da je slednji vse pozabil; v Antonijevih pokretih in pogledih se je kazala samo ena skrb: da bi kapetan čimprej ozdravil.

Osvežen vsled navzočnosti svojega zvestega tovariša, se je Ulisej zopet toliko popravil, da je že čez nekaj dni zapustil sobo, v kateri je mislil, da bo umrl. V njegovem spremstvu je odpotoval nato v Barcelono.

S strahom v srcu je šel proti svojemu domu. Njegova nežna Cinta, katero je vedno smatral nekoliko inferijorno — bil je kakor Orijentalec, ki odreka ženi dušo — mu je zdaj ulivala nekak strah v srce. Kaj bo neki rekla, ko ga uzre.

Toda ona ni rekla ničesar onega, česar se je on bal. Objela ga je in poljubila, nato pa naslonila glavo na njegovo ramo in se bridko razjokala. Zdelo se je, kakor da je moževa navzočnost še jasneje obudila v njej sliko sina, katerega ne bo nikoli več videla. Toda kmalu si je otrla solze, in bleda ter žalostnejša kakor kadarkoli prej, je pričela spet živeti svoje vsakanje življenje.

Običajno je vezla ročna dela, katera je prekinjala samo, da se je pobrigala za moža in da je bedela nad najmanjšimi posameznostimi njegovega blagostanja. To je bila njena dolžnost. Že od svojega detinstva je poznala to dolžnost, ki jo je imela žena mornarja, kadar se je mož kakor ptica selilka vračal za nekaj dni v svoj dom.

Kljub vsej tej pozornosti pa je Ulisej čutil, da ga sedaj deli od njegove žene nepremostljiv most. Da je bil ta njegov vtis pravi, o tem se je kmalu prepričal.

Nekega dne je hotel Ulisej, željan, da bi zopet posijal vsaj en solnčni žarek v njeno življenje, objeti svojo ženo. Ona pa je pri tem naredila gesto užaljene sramežljivosti ter se mu je energično izvila. . .

Ulisej je tedaj nenadoma uzrl pred seboj neko drugo ženo: žolto ko zemlja, razširjenih nosnic, ki so drhtele od jeze in z blaznim sijajem v očeh. Zdaj mu je Cinta končno odkrila svoje misli.

"Ne . . . ne! . . . živela bova skupno življenje, ker si ti moj mož in ker Bog hoče, da bo tako . . . toda jaz te več ne ljubim in te ne morem več ljubiti! . . . Oh, koliko hudega si mi storil! . . . In to meni, ki sem te tako ljubila! . . . Na vseh svojih potovanjih in pri vseh svojih pustolovščinah ne boš več našel ženske, ki bi te tako ljubila, kakor sem te jaz!"

In neprestano plakajoč in tarnajoč, ga je opomnila svoje pretekle, ponižne in pokorne ljubezni, diskretne in strpne vernosti. . .

"Vedno sem te v mislih spremljala na tvojih potovanjih. Ko si se vračal, sem vedela, da si me pozabil in da si mi bil nezvest. Vse mi je kazalo to: pisma in papirji, ki sem jih našla v tvojih žepih, fotografij v etvojih knjigah, itd."

Za trenotek je premolknila in plamen njenih oči je ugasnil.

"Toda vse to," je nadaljevala, "sem prezirala. Jaz poznam mornarje, saj sem sama hči mornarja. Mnogokrat sem videla svojo mater, kako je bridko plakala. Toda to, kar počenjajo možje v daljnih lukah, ni vredno solze . . . Toda žena, ki ljubi svojega moža, zaradi tega neizmerno trpi! . . . Toda pripravljena je tudi, da odpusti . . . Ampak sedaj . . . sedaj!"

Ni se mogla brez srda spomniti njegove nedavne nezvestobe . . . Vedela je, da zdaj ji niso bile več tekmovalke ženske, ki se prodajajo po velikih lukah, niti ne potnice, ki dajejo za nekaj dni svojo ljubezen, kakor se daje miloščina. Zdaj se je bil Ulisej zaljubil kakor kak mladenič v lepo in elegantno ženo, v tujko, radi katere je pozabil na svoje dolžnosti, zapustil je radi nje svojo ladjo in svojo rodbino . . . In ubogi Esteban, ki je vsled očetovega postopanja že itak postal sirota, je šel, da ga najde, pa je pri tem našel svojo smrt. . .

Feragutu je bilo težko pri srcu. Pogledal je v stran, ker ni mogel prenesti njenih pogledov, niti ne ugovarjati njenim besedam.

"Ona ve vso resnico!" mu je šepetal glas kesanja.

"Jaz te ne bi mogla nikoli več ljubiti, Ulisej! Ti si vzrok smrti mojega sina. On bi še zdaj živel, da te ni šel iskat, da te opomni tvojih očetovih dolžnosti . . . Kadar na to pomislim, te naravnost sovražim . . . da, sovražim te! . . . Ti si ubil mojega sina! . . . Edina uteha mi je to, ker vem, da ti, če imaš količkaj vesti, trpiš še bolj kakor jaz."

Ulisej je izprevidel, da mu ne kaže drugega, kakor da pobegne. Ta dom ni bil več njegov dom. Cinta ni bila več njegova žena. Spomin na dragega pokojnika, ki je bil poslej povsod navzoč, je zdaj stal med njima. Uliseju je preostajala samo še ena možnost: da gre spet na morje. Njegova ladja mu bo za ostanek njegovih dni edino zatočišče, kakor so bili nekdaj samostani edino zatočišče za skesane zločince.

Nekega dne je Ulisej javil Antoniu ,da bodo v nekaj dneh dvignili sidro. Svojo službo je ponudil zaveznikom, katerim je hotel oskrbovati mornarico, ki je blokirala Dardanele. Mare Nostrum jim bo privažal živež, orožje, municijo in aeroplane.

Antonio je izkušal ugovarjati; lahko bi se podvzelo mnogo varnejša in bolje nesoča potovanja; moglo bi se iti v Ameriko . . .

"A moja osveta," ga je prekinil Ferragut. "Ostanek svojega življenja hočem porabiti za to, da se maščujem nad ubijalci mojega sina. Zavezniki potrebujejo ladje . . . Dobro, jaz jim dajem na razpolago svojo in samega sebe."

Videč skrb svojega drugega oficirja ,je dodal:

"In poleg tega zavezniki dobro plačajo. Taki posli mnogo neso. Plačali bodo, kolikor bom zahteval. Poleg tega pa," se je žalostno nasmehnil Ulisej, "zdaj ne boš prišel v nasprotje s svojimi idejami: delali bomo za republiko."

Mare Nostrum je kmalu nato odplul v Anglijo, kjer je vkrcal tovor, nakar je odplul v Dardanele. Ferragut je hotel potovati sam ter je odklonil zaščitno spremstvo rušilcev, ki so spremljali združene transportne konvoje.

Ferragut je dobro poznal Sredozemsko morje. Ker je pripadal nevtralni narodnosti, je plapolala na njegovem jamboru španska zastava.

Ulisej ni imel nikakega strahu pred podmorniki. Zaupal je v brzino svojega broda in v svojo dobro zvezdo.

"Če naletimo na kak submarin," je večkrat dejal svojemu drugemu oficirju, "je moja edina želja, da bi bil podmornik pred nami."

Nadejal se je namreč, da bi se mu v takem slučaju posrečilo podmornik s svojim parnikom prerezati na dvoje.

Toda Sredozemsko morje ni bilo zdaj več ono nekdanje morje in kapetan ni nič več poznal vseh njegovih tajen; zdaj ni mogel več na njem ploviti s popolnim zaupanjem, kakor nekdanje čase. V svoji kabini je bil samo toliko, da je par ur spal, sicer pa je bil vedno poleg Antonija na poveljniškem mostiču. Ondi sta se prijatelja razgovarjala ter pozorno zrla po morju, pazeč na najmanjše pokrete njegove sinje površine. Vsi člani posadke, tudi oni, ki so bili prosti, so občutili potrebo bedenja in čuječnosti.

Kadar se je kapetan slučajno kaj dlje časa zadržal v svoji kabini, ga je takoj pričel mučiti spomin:

"Esteban . . . sinko moj! . . ."

In iz oči so mu privrele solze.

Kes in srd sta budila v njem slike o strašni osveti.

Nekega dne, ko je urejeval papirje, pozabljene v nekem kovčegu, je našel Freyino sliko. Zadivil se je lepoti te ženske in spomin na slasti, ki jih je preživel ž njo, ga je zmedel. Istočasno pa se je v njem dvignil gnev in želja po divji osveti . . . Ali ni bila Freya vsemu temu kriva? Ali ni zaslužila smrti?

Jezno je raztrgal fotografijo, čez hip pa je pričel zbirati njene raztrgane koščke in jih skrbno zlagati skupaj.

Nato se je njegov srd usmeril proti nekemu drugemu krivcu. Pomislil je na onega laži-diplomata, na onega von Kramerja, ki je morda sam ukazal izpaliti usodni torpedo.

Ah, če bi mu slučaj naklonil, da ga sreča! Kakšna radost, če bi se znašel sam pred njim! . . .

Mare Nostrum je naredil že dvoje voženj za čete v Dardanelih. Iz Tenedosa, kjer se je usidrala njegova ladja, se je videlo pred Dardanelami celo otočje bojnih ladij, križark in oklopnic, ki so bruhale iz svojih težkih topov železo in jeklo na dardanelske tesni.

Njegovemu tretjemu potovanju na vzhod je bil kot cilj Solun. Početkom novembra se je končno Mare Nostrum spet vrnil v Marseille. Radi neodložljivih opravkov je moral tam ostati nekaj dni. Ulisej je izkoristil ta čas z dolgimi izprehodi po mestu; ugajalo mu je v stari luki in v mračnih ulicah, ki jo obkrožajo. Ko se je naveličal šetanja po stari luki, je šel v središče mesta, kjer se je ustavljal pred okni velikih trgovin in občudoval izložene predmete.

Nekega večera je čakal na poulično železnico v Ulici Cannebiere, ko je imel nenadoma občutek, kakor da ga nekdo odzadaj motri. Ulisej se je naglo obrnil in res opazil na kraju trotoarja nekega elegantno oblečenega moškega, katerega je izprva smatral za Angleža. Ta žentleman se je ustavil, iznenaden, kakor da je pravkar spoznal Ferraguta.

Njiju pogleda sta se srečala. Ulisej se nikakor ni mogel spomniti, kje je že videl tega človeka.

(Dalje prihodnjič).

Ruth Jane Cramer, ki sedi v ječi v New Yorku, ker je nevarno obstrelila državnega poslanca Yatesa. Ako bo poslanec umrl, bo Ruth obdolžena umora.

DOBER PREMOG!
Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Cimpermanovi prostori
HEnderson 5798
FRANK ARKO, zastopnik

LOUIS MAYER
SLOVENSKA TRGOVINA DOBRIH ČEVLJEV
7508 St. Clair Ave.

PRVI SLOVENSKI PLUMBER
J. MOHAR
6521 ST. CLAIR AVE.
Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.
RAndolph 5188 (Thu, F.)

OGLEJTE SI
novo otvorjeni dom, zgrajen po slovenskem stavbeniku Aug. Kaušku, na 18321 Neff Rd. Odprta za ogled vsak dan od 2. do 9. ure zvečer.

NAZNANILO!
Mi smo že dlje časa zastopniki za prodajo nagrobnih spomenikov. Imamo vedno v zalogi popolno izbiro krasnih spomenikov, vsak čas na ogled. Cena istih je:

Posamezen kamen za odrasle	$ 65 in več
Dvojni kamen	$100 in več
Kamen za otroke	$ 35 in več

Zgovorimo se tudi lahko za pripravna odplačila. Pokličite po telefonu in pridem na dom, kamorkoli in kadarkoli.

Anton Plute
3581 E. 113th St. Tel. SWeetbriar 7386-J

WEST SIDE MUSICAL COLLEGE
V TOREK, 1. SEPTEMBRA 31. LETO TE ŠOLE
POUČUJEMO VSAK INŠTRUMENT
Merrell Bldg., 1900 West 25th St., vogal Carroll
Lakewood podružnica: 14623 Detroit Ave.
VPRAŠAJTE ZA PODROBNOSTI

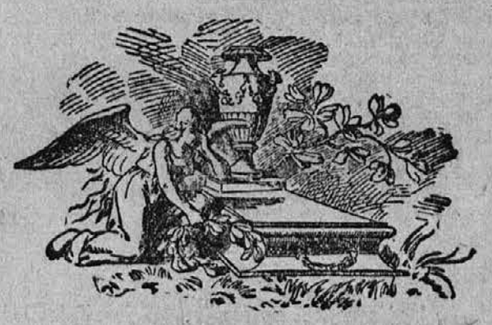

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnim in potrtim srcem naznanjamo žalostno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po kratki bolezni, kruta smrt pretrgala nit življenja našemu nadvse ljubljenemu soprogu, oziroma očetu.

FRANK MRAMOR

Preminul je dne 2. avgusta, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 48 let, pokopali smo ga pa dne 6. avgusta na Calvary pokopališču. Doma je bil iz vasi Andrejčje iz Trojiške fare, na Notranjskem. V Ameriki se je nahajal ravno 31 let. Bil je nam dober in skrben soprog in oče.

Tem potom si v dolžnost štejemo, da se zahvalimo vsem, ki so nam stali na strani in nam pomagali za časa bolezni našega dragega pokojnika ter nas tolažili v času naše žalosti ob bridki izgubi.

Posebna hvala našim sorodnikom Frank in Mary Kos, iz Johnstown, Pa. za njih požrtvovalnost in pomoč.

Dolžnost nas veže zahvaliti se vsem, ki so darovali krasne vence, ki so tako lepo okrasili pokojnikovo krsto, in sicer: Družini Anton Bavetz, družini Jack Krasovec, družini Charles Marolt, Mr. in Mrs. Joe Mestek, družini Race iz E. 61st St., družini Spendal, Valentin Pakiš, društvo "Srca Jezusovega," družini Škufca, društvo "Blejsko Jezero" št. 27 SDZ, družini Frank Koss, družini Jack Morel, John Koss, družini Mlaček, družini Jacob in Frank Koss, društvo "Collinwood Hive" št. 283 The Maccabees, družini Toplak, družini Jacob Krizman.

Iskrena hvala tudi vsem onim, ki so dali za sv. maše in sicer: Marjeta Mestek in družina, Mrs. Mary Raker, družini Tursic, družini Lanchman, John Pirnat, družini Andy Zakrajšek, družini Primož Modic, Joe Modic, iz Norwood Rd., Sylvia Zakrajšek in družina Koss, družina Antončič, družina Mr. in Mrs. Martin Planinsek, Mr. in Mrs. Steve Kulez, Frank Mulec, družina Znidaršic, Jack Turk, Nick Clorich, Mrs. Veronica Kos, Mrs. Marie Podpadec, družina Frank Koss.

Lepo zahvalo tudi izrekamo Rev. Ponikvarju za spremstvo iz hiše do pokopališča kakor tudi za opravljene cerkvene obrede. Hvala vsem prijateljem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu. Lepa hvala tudi vsem, ki so prišli pokojnega pokropit, ko je ležal na mrtvaškem odru ter ga spremili k večnemu počitku.

Najlepša hvala pogrebniku Frank Zakrajšek za tako lepo urejen pogrebni sprevod.

Še enkrat vsem skupaj: prisrčna hvala!

Ti pa, dragi soprog, oziroma oče, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda, dokler se ne snidemo vsi skupaj nad zvezdami. Zapustil si nas prehitro, toda pozabili Te ne bomo nikoli!

Žalujoči ostali:
SOPHIE MRAMOR, soproga;
FRANK, sin; SOPHIE, hčerka.

Cleveland, Ohio, 20. avgusta, 1931.